

[Udenrigsministeren]

begynder danskerne at lave deres egne kriterier. Men når vi så muligvis ville gøre det – og jeg er ikke i tvivl om, at det er det, der er hensigten, når hr. Ole M. Nielsen trækker det frem her – for at få flere penge, så vil andre gøre det for at slippe billigere, og resultatet kan så meget vel være, at der til den internationale indsats bliver – alt andet lige – færre midler stillet til rådighed, end vi ser i dag. Så jeg må anbefale overordentlig stor omtanke, når man går ind i den diskussion. Det kunne være, at det, der havde et ideelt sigte, gik hen og kom til at skade den samlede indsats.

Så vil jeg i øvrigt sige til den dagsorden, som hr. Svend Auken har foreslået på samtlige ordføreres vegne, at den hilser jeg velkommen. Jeg synes, det er meget rimeligt med en debat som den, der lægges op til i januar, og jeg har noteret mig med et lettelsens suk, at den bredere redegørelse, man ønsker sig, bør foreligge inden udgangen af april. Jeg skal selvfølgelig tilsige, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at have den færdig til det tidspunkt, men jeg må nok sige, at Udenrigsministeriet er hængt voldsomt op under formandskabet, hvad hr. Svend Auken i øvrigt selv var inde på i sin ordførertale, så jeg beder om forståelse for, hvis det måtte vise sig umuligt at leve op til dette »bør«. Men vi skal gøre, hvad vi kan.

Svend Auken (S):

Jeg vil gerne sige tak for en række spændende ordførerindlæg og også tak til udenrigsministeren for hans sidste bidrag.

Udenrigsministeren foreslår, at vi tager en mere generel udenrigspolitisk debat i forbindelse med åbningsdebatten, og det synes jeg er en god idé. Man kunne forestille sig, at man tog indenrigspolitik den ene dag og udenrigspolitik den næste. Men det er klart, at det forudsætter, at der også i åbningstalen indgår lidt flere vitaminer af udenrigspolitisk karakter end det, der har været vanligt i hvert fald i de sidste mange års åbningstaler. Der skulle jo gerne være et grundlag at diskutere på baggrund af.

Når vi har taget den meget generelle debat i dag, er det selvfølgelig, fordi der er behov for en generel orientering om dansk udenrigspolitik, efter at forudsætningerne har ændret sig så radikalt. Og jeg vil gerne samstemme med hr. Duetoft, som sagde, at der egentlig undervejs i

debatten er blevet konstateret ganske bred enighed måske med undtagelse af fru Annette Just og Fremskridtspartiet. Det tror jeg er rigtigt, og jeg vil prøve at fremdrage i hvert fald nogle punkter, som for mig tyder på enighed her i Folketinget.

Det første punkt, vi har været enige om, således som jeg har kunnet høre indlæggene, har været, at situationen efter den kolde krigs afslutning rummer helt nye udfordringer, men desværre også helt nye problemer for ikke at sige katastrofer, chancer såvel som skuffelser, som vi må forholde os til.

Det andet punkt, jeg mærkede enighed om, er, at udviklingen i verden i øjeblikket er meget alvorlig. Hvis jeg skal bebrejde udenrigsministeren noget, er det, at jeg ikke synes, at den næsten katastrofale udvikling i den internationale situation, som prægede alle andre ordføreres indlæg, slog ret stærkt igennem i udenrigsministerens tale. Jeg synes, der var stor afstand mellem udenrigsministerens saglige, men dog ret lette tone og Venstres ordførers dybt bekymrede engagement i problemerne. Jeg tror, fru Hanne Severinsen desværre er virkeligheden nærmere, end hendes egen udenrigsminister er det.

Vi kan konstatere kaos, økonomisk nedtur i Østeuropa; vi kan konstatere etniske og nationale konflikter. Alle i denne sal ved, at vi ikke har set de sidste krige. De, vi allerede har set, de, der er i gang i øjeblikket, er uhyggelige. Vi ser en katastrofal forværring af situationen i u-landene, især i Afrika. Mange ordførere har beskrevet det, synes jeg, på en ganske glimrende måde: befolkningsekspllosion, naturkatastrofer, tørke, manglende ulandsbistand, manglende adgang til vore markeder osv.

Vi kan se økonomisk krise i Vesteuropa. Nationalbankdirektør Hoffmeyer har med en vis ret, synes jeg, understreget, at den økonomiske krise, Vesten gennemlever i øjeblikket, er den dybeste siden 1930'erne. Vi ser problemerne omkring den europæiske integration. Vi ser det foreløbige sammenbrud af GATT-forhandlingerne. Alt sammen krisetegn.

Hvis jeg skal nævne et tredje punkt, synes jeg, man kan glæde sig over, at der tilsyneladende er meget bred enighed om målsætningen for dansk udenrigspolitik. Jeg forsøgte i mit første indlæg at definere målet for dansk udenrigspolitik, idet jeg sagde, at målet for